

บทนำ

การจัดการศึกษาเป็นปัจจัยหนึ่งในการพัฒนาประเทศ กรมอาชีวศึกษาเป็นหน่วยงานหนึ่งในกระทรวงศึกษาธิการ มีความรับผิดชอบในการจัดการศึกษาทางอาชีวศึกษา ซึ่งผลิตกำลังคนที่มีความสามารถทำงานได้ออกสู่ตลาดแรงงาน โดยเฉพาะด้านอุตสาหกรรมของการกำลังคนที่มีความสามารถขั้นพื้นฐานทางช่างจำนวนมาก กำลังคนเหล่านี้จะมีประสิทธิภาพหรือไม่เพียงใดนั้นขึ้นอยู่กับจัดการศึกษา ดังนั้นควรจะมีการพิจารณาถึงการพัฒนาทางระบบการศึกษาเป็นอันดับแรก

การวัดผลและประเมินผลการศึกษา จัดเป็นส่วนหนึ่งของระบบการศึกษาที่มีความสำคัญ การวัดผลและประเมินผลการศึกษาที่ครอบคลุมถึงรอบกพรอง มีอยู่ในการจัดการศึกษา แล้วนำผลที่ได้มาปรับปรุงการจัดการศึกษาอันจะเป็นทางหนึ่งในการที่จะทำให้ระบบการศึกษาทั่วไปมีประสิทธิภาพและสำเร็จตามเป้าหมายของการจัดการศึกษา

ในการจัดการศึกษาระดับอาชีวศึกษา การเรียนการสอนภาคปฏิบัติเป็นสิ่งสำคัญในการจัดการศึกษา เพื่อให้ให้นักเรียนนักศึกษาที่มีมือและมีทักษะในการทำงานอาชีพ โดยมุ่งไปสู่เป้าหมายหลักคือ ความมีทักษะเยี่ยม (บรรจง ชูสกุลชาติ, 2530 : 16) ดังนั้นการประเมินผลการเรียนการสอนภาคปฏิบัติจึงเป็นสิ่งที่จำเป็นในสาขาวิชาชีพด้านอาชีวศึกษา

การวัดและการประเมินผลภาคปฏิบัติ ส่วนใหญ่มักจะพิจารณาให้คะแนนเฉพาะผลลัพธ์ของชิ้นงานที่ออกมา (Product) และถ้าจะวัดผลภาคปฏิบัติที่มีการวัดด้วยแบบสอบถามวัดผลสัมฤทธิ์ขั้นต้นเขียนตาม (Paper and Pencil Test) ซึ่งการวัดผลและการประเมินผลโดยวิธีดังกล่าว ผู้สอนจะไม่แน่ใจเลยว่าผู้ที่ทำคะแนนได้สูงจะมีความสามารถจริง แต่ถ้าให้ลงมือปฏิบัติก็จะทำให้สามารถ

ทราบถึงกระบวนการและขั้นตอนการปฏิบัติ ตลอดจนทราบถึงความคล่องแคล่วและทักษะในการปฏิบัติ
งานได้อย่างถูกต้อง

วูด (Wood. 1972 : 337 - 345) ได้กล่าวไว้ว่า การศึกษาภาคปฏิบัติ ผู้เรียน
จะเรียนโดยใช้ทักษะด้านปฏิบัติ (Behavioral Skills) มากกว่าทักษะทางทฤษฎี (Intellectual Skills) ซึ่งผลสัมฤทธิ์ของการเรียนภาคปฏิบัติไม่สามารถกระทำได้ โดย
การสอบข้อเขียนหรือสอบปากเปล่า การตรวจวัดความสามารถในการปฏิบัติงานควรจะได้มีการ
ตรวจสอบด้านต่าง ๆ ดังนี้ (ประสงค์ พรจินการักษ์. 2530 : 81)

1. ทักษะด้านความถูกต้อง ความปลอดภัยในการใช้เครื่องมืออุปกรณ์และรวมถึงการ
บำรุงรักษาและการจัดเก็บ
2. การจัดเตรียมและวางแผนการทำงาน
3. ความรวดเร็วในการทำงานอย่างถูกต้อง จนกระทั่งเสร็จงาน
4. นิสัยการทำงาน ความสะอาด ความขยัน และตรงต่อเวลา รวมถึงความรับผิดชอบ
และเจตคติที่ดีต่องาน
5. คุณภาพของชิ้นงานที่สำเร็จ

ในการตรวจสอบพฤติกรรมจากข้อ 1 ถึงข้อ 4 นั้น ผู้สอนจะต้องดูอย่างใกล้ชิด
โดยเฉพาะในเวลาที่ยูเรียนกำลังปฏิบัติงานอยู่นั้น ผู้สอนอาจจะใช้วิธีสังเกต สัมภาษณ์ และจ
บันทึก ส่วนข้อ 5 นั้น เป็นการประเมินผลงานที่ยูเรียนนำมาส่ง โดยประเมินในด้านความ
ละเอียด ประณีตของชิ้นงาน ความถูกต้องในด้านการวัดและขนาด

จากความสำคัญและวิธีการวัดผลภาคปฏิบัติดังกล่าว ทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาถึง
การสร้างแบบสอบภาคปฏิบัติวิชาช่างเครื่องปรับอากาศรถยนต์ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ
(ปวช.) เพื่อใช้สอบปลายภาคเรียน ของวิทยาลัยเทคนิคคึกฤทธิ์ อันเป็นการพัฒนาเครื่องมือและ
รูปแบบการสอบใหม่ให้อีก เกณฑ์และความ เป็นปรนัยมากยิ่งขึ้น

ความมุ่งหมายของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อสร้างแบบสอบถามปฏิบัติ วิชาช่างเครื่องปรับอากาศ
รถยนต์ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ โดยตรวจสอบคุณสมบัติของแบบสอบถามต่าง ๆ ดังนี้

1. ค่าความตรงตามเนื้อหาของแบบสอบถาม
2. ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถาม
3. ค่าความเที่ยงของแบบสอบถาม

ความสำคัญของการวิจัย

ผลจากการวิจัยครั้งนี้ จะทำให้ได้แบบสอบถามปฏิบัติวิชาช่างเครื่องปรับอากาศรถยนต์
ที่พัฒนาขึ้นตามหลักเกณฑ์การวัดผลและเป็นแนวทางในการพัฒนาการวัดผล การประเมินผลวิชา
ภาคปฏิบัติในเนื้อหาวิชาหรือสาขาอื่น ๆ ต่อไป

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตของเนื้อหา การศึกษาค้นคว้าวิจัยได้สร้างแบบสอบถามปฏิบัติ วิชา
ช่างเครื่องปรับอากาศรถยนต์ ตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2530 สาขา
วิชาช่างยนต์ เพื่อสอบปลายภาคเรียน
2. กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ 2 กลุ่ม คือ
 - 2.1 กลุ่มตัวอย่างที่ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปทดลองสอบ ได้แก่ นักเรียนชั้น ปวช.3
สาขาวิชาช่างยนต์ วิทยาลัยเทคนิคเพชรบูรณ์ จำนวน 15 คน
 - 2.2 กลุ่มตัวอย่างที่ให้มาตรวจสอบแบบสอบถาม ได้แก่ นักเรียนชั้น ปวช.3 สาขา
วิชาช่างยนต์ วิทยาลัยเทคนิคทิจิตร จำนวน 15 คน

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. แบบสอบภาคปฏิบัติ (Performance Test) หมายถึง แบบสอบที่ต้องการให้ผู้สอบได้แสดงการปฏิบัติ ซึ่งการวัดผลและการประเมินผลจะพิจารณาถึงกระบวนการในการปฏิบัติ และผลงานในการปฏิบัติ ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบภาคปฏิบัติ วิชาช่างเครื่องปรับอากาศรถยนต์ สาขาวิชาช่างยนต์ ตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ส่วนประกอบของแบบสอบฉบับนี้มี 2 ส่วน คือ ส่วนแรก เป็นโจทย์ข้อสอบสำหรับผู้เข้าสอบ และส่วนที่สอง เป็นแบบประเมินผลการปฏิบัติงานสำหรับกรรมการสอบใช้ในการประเมินการปฏิบัติงานของผู้เข้าสอบ
2. ผู้เชี่ยวชาญเนื้อหาวิชา หมายถึง อาจารย์ที่ทำหน้าที่สอนวิชาช่างเครื่องปรับอากาศรถยนต์ ของสถานศึกษาระดับวิทยาลัยหรือระดับที่สูงกว่า มีวุฒิทางสาขาวิชาช่างตั้งแต่ปริญญาตรีขึ้นไป
3. ผู้ทดสอบ หมายถึง สถานที่ที่ผู้วิจัยได้เตรียมเครื่องมือ วัสดุ อุปกรณ์ และโจทย์ข้อสอบไว้บนโต๊ะปฏิบัติงาน ตามสถานการณ์ของข้อสอบ ผู้เข้าสอบแต่ละคนจะได้เข้าปฏิบัติงานตามคำสั่งของโจทย์ข้อสอบ โดยมีกรรมการสอบเป็นผู้ประเมินผลการปฏิบัติงานตามแบบประเมินผลการปฏิบัติงานที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น
4. กรรมการสอบ หมายถึง อาจารย์ที่สอนวิชาช่างเครื่องปรับอากาศรถยนต์ สาขาวิชาช่างยนต์ ของวิทยาลัยเทคนิคพิจิตร และวิทยาลัยเทคนิคเพชรบูรณ์
5. แบบสอบอิงโคเนน (Domain Referenced Test) หมายถึง แบบสอบอิงเกณฑ์ประเภทหนึ่งที่มีข้อคำถามสุ่มมาจากชุดของคำถามทั้งหมด หรือมวลประชากรของคำถาม วิชาช่างเครื่องปรับอากาศรถยนต์